

Fundusze unijne w regionach

Kto wdroży programy dla firm?

Rafał Cieślak

Przedsiębiorcy z coraz większą niecierpliwością czekają na uruchomienie unijnych środków. Nie we wszystkich województwach wybrano jeszcze instytucje odpowiedzialne za wdrażanie programów.

Instytucje, które będą najbliższe beneficjentów, to tzw. instytucje wdrażające. Będą one odpowiedzialne za wdrażanie poszczególnych działań w ramach osi priorytetowych danego Programu Operacyjnego.

Ramy koordynacji i zarządzania funduszami unijnymi w państwach członkowskich Unii Europejskiej wyznaczają przepisy Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. U. UE L 210 z dnia 31 lipca 2006 r.). W Polsce system absorpcji funduszy europejskich reguluje ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658 oraz Dz. U. z 2007 r. Nr 140, poz. 984), a także wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego.

Trzy instytucje

Zgodnie z powołanymi wyżej aktami w systemie zarządzania Programami Operacyjnymi w latach 2007-2013 będziemy mieli do czynienia z trzema rodzajami instytucji:

- zarządzającymi,
- pośredniczącymi,
- wdrażającymi.

Funkcję instytucji zarządzających w programach ogólnokrajowych, takich jak Innowacyjna Gospodarka czy Infrastruktura i Środowisko, pełnią odpowiednie jednostki organizacyjne umieszczone w strukturach Ministerstwa Rozwoju Regionalnego.

Na poziomie regionalnym (Regionalne Programy Operacyjne) rola instytucji zarządzających przypisana została natomiast urządnom marszałkowskim poszczególnych województw. Do zadań tych instytucji należy m. in. współpraca z Komisją Europejską w zakresie realizacji programów operacyjnych, przygotowywanie systemu ich realizacji, opracowywanie kryteriów wyboru i kwalifikowalności wydatków czy monitorowanie realizacji wdrażanych programów.

Czy władze są gotowe?

Instytucja zarządzająca może delegować część swych uprawnień instytucji pośredniczącej, jaką jest odpowiednio ministerstwo. Delegacja ta następuje z uwzględnieniem ustawy o działach administracji rządowej, w drodze odpowiedniego porozumienia, jako że instytucje pośredniczące (jak i zarządzająca) należą do sektora finansów publicznych.

Przykładowo rolę takich instytucji dla Programu

Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka odgrywają Ministerstwo Gospodarki, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, natomiast w regionalnym komponentie Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – urzędy marszałkowskie lub wojewódzkie urzędy pracy. Rodzaj i zakres zadań powierzonych instytucji pośredniczącej uzależniony jest od konkretnego programu i przyjętego w nim systemu zarządzania. Warto zwrócić uwagę, że ta sama jednostka może pełnić funkcję instytucji pośredniczącej w kilku różnych programach.

Instytucje, które – podobnie jak w poprzednim okresie programowania – będą najbliższe beneficjentów, to tzw. instytucje pośredniczące II stopnia (instytucje wdrażające). Będą one odpowiedzialne za wdrażanie poszczególnych działań w ramach osi priorytetowych danego Programu Operacyjnego. Instytucja wdrażająca odpowiada zwykle za przeprowadzenie naboru wniosków, ich ocenę, zawieranie umów z beneficjentami, kontrolę realizacji projektów, przyjmowanie wniosków o płatność oraz ogólną obsługę beneficjentów.

W odróżnieniu od instytucji zarządzających i pośredniczących funkcję instytucji wdrażających mogą pełnić również podmioty spoza sektora finansów publicznych, wybrane zgodnie z przepisami Prawa zamówień publicznych. Na poziomie ogólnokrajowym zadania instytucji wdrażającej powierzone zostały m.in. Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Ośrodkowi Przetwarzania Informacji, Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Instytutowi Nafty i Gazu czy Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych. Dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw (a także firm mikro) ważniejsze są jednak instytucje wdrażające operujące w poszczególnych województwach, jako że firmy skorzystają w dużej mierze z pomocy dostępnej w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych.

Czy władze regionalne są już właściwie przygotowane do procedury oceny projektów, które zgłoszą przedsiębiorcy? Tabela obok przedstawia dane zebrane za poszczególnych województw na ten temat. W części z nich funkcję instytucji wdrażających pełniły będą jednostki organizacyjne (właściwe departamenty) Urzędów Marszałkowskich; w niektórych – odrębnie powołane jednostki (np. Mazowiec-

ka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych), w innych zaś – instytucje wybrane na operatorów zgodnie z Prawem zamówień publicznych.

Połowa województw niegotowa

Ogółem na system realizacji Programów Operacyjnych na lata 2007-2013 zaangażowanych zostanie ponad 120 instytucji. System instytucjonalny jest o tyle skomplikowany, że wiele z nich pełni funkcje zarówno zarządzających, jak też pośredniczących lub wdrażających – i to dla wielu priorytetów lub działań naraz.

Kilka z nich (instytucje wdrażające) miało zostać wybranych w drodze udzielenia zamówienia

Instytucje wdrażające programy dla przedsiębiorstw w ramach RPO na lata 2007-2013	
Województwo	Instytucja Pośrednicząca II stopnia (Instytucja wdrażająca)
dolnośląskie	Brak danych
kujawsko-pomorskie	Jednostka organizacyjna w Urzędzie Marszałkowskim
lubelskie	Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości
lubuskie	Jednostka organizacyjna w Urzędzie Marszałkowskim
łódzkie	Brak danych
małopolskie	Jednostka organizacyjna w Urzędzie Marszałkowskim
mazowieckie	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych
opolskie	Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki
podkarpackie	Brak danych
podlaskie	Jednostka organizacyjna w Urzędzie Marszałkowskim
pomorskie	Brak danych
śląskie	Brak danych
świętokrzyskie	Jednostka organizacyjna w Urzędzie Marszałkowskim
warmińsko-mazurskie	Brak danych
wielkopolskie	Jednostka organizacyjna w Urzędzie Marszałkowskim
zachodniopomorskie	Jednostka organizacyjna w Urzędzie Marszałkowskim

publicznego. Urzędy ogłosiły przetargi, jednak dotychczas żaden nie został rozstrzygnięty. Jak zatem wynika z tabeli, połowa województw nie jest jeszcze przygotowana instytucjonalnie do obsługi przedsiębiorców w zakresie unijnych dotacji. Chaos informacyjny, brak dostępu do sprawnie działających systemów informacji publicznej oraz niski poziom kompetencji pracowników obsługujących infolinie skutecznie zniechęcają przedsiębiorców do poszukiwania informacji na temat możliwości skorzystania z unijnych dotacji.

Wygrać z konkurencją

Pytanie o pierwsze nabory wniosków w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych dla firm pozostaje więc nadal otwarte. Być może konkursy w części województw ogłoszone zostaną jeszcze w I kwartale br. Wstępne harmonogramy składania wniosków, dostępne w raptem kilku regionach, zakładają rozpoczęcie procedury naboru projektów w pierwszym półroczu.

Nie ulega jednak wątpliwości, że aby wygrać z konkurencją wyścig po unijne dotacje, projekty należy przygotowywać już teraz. Mogą w tym pomóc podmioty doradcze świadczące usługi związane z pozyskiwaniem środków z funduszy UE.

Autor jest współwłaścicielem Kancelarii Doradztwa Gospodarczego Cieślak & Kordasiewicz i ekspertem Polskiego Klubu Infrastruktury Sportowej



Połowa województw nie jest jeszcze przygotowana instytucjonalnie do obsługi przedsiębiorców w zakresie unijnych dotacji. Nie ulega jednak wątpliwości, że aby wygrać z konkurencją wyścig po unijne dotacje, projekty należy przygotowywać już teraz.

Międzynarodowe Targi Poznańskie

securex 2008

P O L A N D

Największa Międzynarodowa Wystawa Zabezpieczeń

2 2 - 2 5 . 0 4 . 2 0 0 8 Poznań

SECUREX

bo nie wszyscy są Fair...

- ▶ Ponad 200 wystawców
- ▶ Dziesiątki NOWOŚCI
- ▶ I Mistrzostwa Polski Instalatorów Systemów Alarmowych

Zarejestruj się on-line www.securex.pl a otrzymasz tańszy bilet NOWOŚĆ! Bilety trzydniowe

B E Z P I E C Z E Ń S T W O — O C H R O N A — M O N I T O R I N G

Międzynarodowe Targi Poznańskie sp. z o.o.
 ul. Głogowska 14, 60-734 Poznań, e-mail: securex@mtp.pl
 Tel. 061 869 25 75, 061 869 22 02, Fax 061 866 29 99